

WYMAGANIA EDUKACYJNE

Zespół Szkół Technicznych w Pile

Przedmiot:	JĘZYK POLSKI
Nauczyciel/Nauczyciele	HANNA CIESIELSKA, ANITA ZIÓŁKOWSKA, MAŁGORZATA STRAMEL
Rok szkolny:	2026/2027
Klasa:	I-V TECHNIKUM
OCENA	WYMAGANIA EDUKACYJNE
Dopuszczający (2)	Wypowiedź ustna na zadany temat dotyczący tekstów kultury i zjawisk językowych : • odpowiedź niepełna, błędy merytoryczne; • nieporadnie formułowane myśli, brak spójności, chaotyczność, fragmentaryczność; • przewaga streszczenia, sądy odtwórcze; • ubogie słownictwo; • język komunikatywny – dopuszczalne błędy językowe. <u>Uczeń zna :</u> • ramy chronologiczne okresów literackich objętych programem danej klasy ; treść utworów literackich z listy lektur; główne cechy literatury omawianych epok; pojęcia niezbędne dla rozumienia twórczości tych okresów; główne cechy gatunków literackich typowych dla tych epok; główne fakty dotyczące życia i twórczości najwybitniejszych pisarzy polskich; zasady zabierania głosu w dyskusji; środki retoryczne; model interpretacji utworu lirycznego.

Dostateczny (3)

Uczeń potrafi:

- wypowiedzieć się na temat postaw bohaterów; wskazać główne cechy gatunków lit. typowych dla omawianych epok; zinterpretować utwór poetycki; streścić utwór; zabrać głos w dyskusji; czytać tekst ze zrozumieniem; recytować wybrane utwory; odróżniać teksty pisane stylem „wysokim” i „niskim” ;

Uczeń

- rozpoznaje związki przyczynowo -skutkowe w zakresie wiedzy o kulturze; sytuuje w czasie i przestrzeni najważniejsze wydarzenia literackie; dostrzega i koryguje najważniejsze typy błędów językowych; rozróżnia podstawowe gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i częściowo gatunki synkretyczne; rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego ; wymienia główne prądy filozoficzne epoki, kluczowe pojęcia.

Wypowiedź ustna na zadany temat dotyczący tekstów kultury i zjawisk językowych:

- odpowiedź powierzchowna, dopuszczalne nieliczne błędy rzeczowe;
- zakłócenia w kompozycji i spójności wypowiedzi;
- uproszczenia interpretacyjne, streszczanie utworów, sądy i wnioski często odtwórcze;
- styl na ogół poprawny, wypowiedź zrozumiała, komunikatywna, dopuszczalne nieliczne błędy stylistyczne i gramatyczne.

Uczeń zna :

- motywy typowe dla literatury omawianych epok; główne hasła i pojęcia tych epok; ideały osobowe omawianych epok; cechy kompozycji popularnych wówczas gatunków lit.; podstawowe cechy twórczości pisarzy objętych programem; funkcje środków stylistycznych w literaturze.

	<u>Uczeń potrafi:</u> - określić problematykę omawianych utworów; charakteryzować postawy bohaterów literackich; wskazać charakterystyczne dla epoki cechy stylu utworów lit.; wskazać cechy gatunkowe tekstu lit.; zinterpretować tekst poetycki z odwołaniem do kontekstu np. historycznego, biograficznego; sporządzić konspekt wypowiedzi. <u>Uczeń:</u> - rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego i określa ich funkcje w utworze literackim; charakteryzuje główne prądy filozoficzne i kluczowe pojęcia oraz określa ich wpływ na kulturę epoki.
Dobry (4)	Wypowiedź ustna na zadany temat dotyczący tekstów kultury i zjawisk językowych: - odpowiedź na ogół poprawna, dopuszczalne niewielkie usterki merytoryczne; - odpowiedź spójna, interpretacja poprawna; - widoczna próba formułowania samodzielnych wniosków i ocen w większości podejmowanych problemów; - styl poprawny, dopuszczalne drobne błędy językowe. <u>Uczeń zna :</u> - tematy i wątki omawianych utworów; konteksty historyczne, filozoficzne i biograficzne tych utworów; pojęcia związane z kulturą epoki; wartości charakterystyczne dla omawianych epok; różnice między modelem liryki określonych epok. <u>Uczeń potrafi :</u> - określić funkcję motywów i symboli w omawianych utworach; przedstawić ewolucję bohaterów lit. danej epoki; wskazać różnice między ideałami omawianych epok; interpretować wiersze i fragmenty prozy, wykorzystując konteksty; syntetyzować wiadomości podporządkowując je głównemu problemowi; zrecenzować film, przedsta-

	wienie teatralne; wskazać w utworach wartości charakterystyczne dla epoki; gromadzić, porządkować i wykorzystywać w formach wypowiedzi ustnych i pisemnych materiały z różnych źródeł; rozpoznawać i stosować w praktyce poznane elementy wiedzy o języku. <u>Uczeń:</u> • samodzielnie dokonuje analizy i interpretacji wskazanego tekstu kultury ; sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; wyczerpująco charakteryzuje główne prądy filozoficzne oraz kluczowe pojęcia, a także określa ich wpływ na kulturę epoki.
Bardzo dobry (5)	Wypowiedź ustna na zadany temat dotyczący tekstów kultury i zjawisk językowych: • pełna i bezbłędna wypowiedź; • wysoki poziom sprawności językowej, bogate słownictwo, swobodny styl wypowiedzi; • trójdzielna i spójna kompozycja wypowiedzi; • samodzielne argumentowanie, wnioskowanie, ocenianie; • bogate interpretowanie tekstów – nie streszczanie ; • znajomość kontekstów dzieła i uwzględnianie ich w interpretacji. <u>Uczeń zna :</u> • teksty filozoficzne i eseistyczne kluczowe dla rozumienia omawianych epok i utworów; cechy stylów w sztuce tych epok. <u>Uczeń potrafi:</u> • interpretować utwory literackie w kontekście gatunku i prądu; wskazać przeobrażenia w obrębie omawianych gatunków lit.; analizować, oceniać, syntetyzować zjawiska kulturowe poznanych epok; oceniać kreacje bohaterów lit. na tle epoki i z perspektywy czasu; rozpoznać znaczenia metaforyczne, aluzje literackie i inne znaki kul-

	turowe w tekstach literackich; porównywać utwory lit. o podobnych motywach; zastosować terminologię historycznoliteracką; wypowiedzieć się na temat hierarchii wartości, wartości uniwersalnych; argumentować sądy dotyczące różnych dzieł literackich, filozoficznych, malarskich; zabrać konstruktywny głos w dyskusji. <u>Uczeń :</u> • rozumie pojęcie genologii; wyczerpująco charakteryzuje główne prądy filozoficzne i kluczowe pojęcia oraz określa ich wpływ na kulturę epoki; łączy wiadomości z różnych epok.
Celujący (6)	Wypowiedź ustna na zadany temat dotyczący tekstów kultury i zjawisk językowych: • pełna i bezbłędna wypowiedź; • wysoki stopień sprawności językowej i stylistycznej; • erudycyjność wypowiedzi, znajomość cytatów; • odwołanie się do kontekstów kulturowych, filozoficznych, artystycznych i historycznych. <u>Uczeń zna :</u> • teksty lit. określonych epok, również spoza listy lektur; opracowania historycznoliterackie nawiązujące do omawianych tekstów. <u>Uczeń potrafi :</u> • korzystać z czasopism polonistycznych, zbiorów recenzji; przedstawić sproblematyzowaną interpretację tekstów lirycznych, prozatorskich oraz dramatów; interpretować różne znaki kultury w nowych tekstach; podjąć własne próby literackie; wypowiadać się zachowując pełną sprawność językową.

Uczeń:

- wyczerpująco charakteryzuje główne prądy filozoficzne oraz kluczowe pojęcia i określa ich wpływ na kulturę epoki; łączy wiadomości z różnych epok; rozumie pojęcie dominanty stylistycznej.

Podpis nauczyciela/nauczycieli